

*Степанець Юрій Леонідович,
аспірант кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ДОГОВІР НАДАННЯ КОНЦЕРТНИХ ПОСЛУГ В КОНТЕКСТІ ЧИННОГО ЦИВІЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

На сьогоднішній день з упевненістю можна констатувати, що в сучасних умовах і світовий, і національний ринок культури цілком сформувалися, а суспільні відносини, що складаються з приводу надання послуг у сфері культури, є досить різноманітними й охоплюють різні сторони культурної діяльності.

Проте рівень вивчення та вирішення проблем сучасного правового регулювання концертних послуг можна все ще вважати початковим. Таке становище зумовлено тим, що за своєю юридичною природою договір надання концертних послуг є різновидом договору надання послуг, однак досліджуваний вид послуг не отримав належної спеціальної уваги законодавця і при цьому підпадає під категорію послуг, що дозволяє застосовувати до них положення глави 63 ЦК України.

Частина 2 ст. 901 ЦК України встановлює межі дії глави про надання послуг, вказуючи на те, що положення глави про надання послуг можуть застосовуватися до всіх договорів про надання послуг, якщо це не суперечить суті зобов'язання [1]. Таким чином, слід вважати, що до цього переліку належать будь-які непоіменовані послуги, в тому числі і концертні.

Під концертною послугою, в цивілістичній науці, розуміється різновид культурно-видовищних послуг, що представляє собою фактично і юридично здійсненню послугу по організації і проведенню концертів, які не мають матеріалізованого результату і з цієї причини володіють ознакою невідчутності [3, с. 105].

У вітчизняному законодавстві практично відсутня нормативно-правова база, яка була б присвячена культурно-видовищним послугам, а як наслідок, відсутнє і поняття договору про надання концертних послуг. Така прогалина є істотним недоліком у правовому регулюванні послуг.

Закон України «Про гастрольні заходи в Україні» чітко встановлює, що концерти є видом гастрольних заходів. У ст. 2 даного Закону закріплено, що всі гастрольні заходи мають здійснюватися на підставі договорів, які мають бути укладені відповідно до закону [2]. Проте, законодавцем не затверджено ані типової форми такого договору, ані її суттєвих умов, немає навіть єдиної назви такого договору. На практиці його називають договором надання послуг з організації концерту, договором на проведення концертного заходу,

договором організації концерту, договором про надання концертних послуг, договором на надання послуг. Зустрічаються й інші назви договорів, які регулюють вказаний напрямок діяльності.

Однак, назва «концертний договір» є найбільш відповідною і такою, що доцільно підходить за своїм смисловим значенням, оскільки охоплює всі послуги, а також умови, пов'язані з проведенням концертного заходу [4, с. 85].

Договір надання концертних послуг може укладатися між різними суб'єктами цивільного права:

- 1) артистом і глядачем;
- 2) артистом і посередником-організатором, який потім або продасть квитки – з метою отримання прибутку (договір в інтересах третіх осіб), або для глядачів захід буде безкоштовним (договір про виконання третім особам);
- 3) посередником-організатором і глядачем.

Формою договору надання концертних послуг з глядачем є вхідний квиток, у якому може бути прямо і не вказано, хто є виконавцем концертної програми. У цьому випадку відповідно до ст. 902 ЦК України послугу повинен надавати (наприклад, співати пісні) посередник-організатор, що суперечить інтересам глядача [1]. Ця особливість досліджуваних послуг повинна знайти відображення у відповідному нормативно-правовому акті, який регулює концертну діяльність.

Договір надання концертних послуг має низку ознак. Будучи різновидом договору надання послуг, досліджуваний договір за своєю правовою природою слід вважати консенсуальним, двостороннім і оплатним. Цей договір породжує зобов'язання по здійсненню виконавцем послуг відповідних дій щодо задоволення потреби глядачів і обов'язок контрагента прийняти їх і внести обумовлену договором плату.

Цей договір є консенсуальним, тому що наданням послуг передують узгодження між сторонами умов про вид послуг, їх якість, про порядок і строки надання та інших умов договору.

Наявність взаємообумовлених суб'єктивних прав і обов'язків у обох сторін договору надання концертних послуг дозволяє характеризувати його як двосторонній договір, на відміну від односторонніх, у яких в однієї зі сторін є тільки права, в іншій – тільки обов'язки. У договорі надання послуг на замовника законодавчо покладено лише один обов'язок – з оплати послуг, що відображено у п. 1 ст. 903 ЦК України.

Важлива особливість договору надання концертних послуг полягає в тому, що він може бути як публічним договором, так і не бути таким. Ця обставина залежить від суб'єктного складу договору. Якщо відповідна угода

укладається між безпосереднім виконавцем (артистом, творчим колективом) і суб'єктом, який не збирається особисто споживати послугу, тобто, по суті, є посередником між виконавцем і глядачем та отримує комерційний або інший інтерес, то такий договір не буде публічним. Кожен такий договір є суто індивідуальним і вимагає ретельного обговорення багатьох моментів. В іншому випадку, коли контрагентом за договором виступає глядач, тобто безпосередній споживач культурно-видовищної послуги, договір буде публічним. Таким чином, угода між глядачем і виконавцем концертної послуги, крім того, є публічним договором, також є договором приєднання.

Договір надання концертних послуг діє з моменту підписання або, якщо мова йде про глядача, з моменту купівлі квитка до його належного виконання. Договір укладається на один захід, щодо якого, як правило, відомий час його початку і тривалість. Отже, досліджуваний договір є строковим.

Наступним суб'єктом є посередник-організатор. Ця особа виступає замовником – у відносинах з безпосереднім виконавцем (артистом), а також виконавцем – у відносинах з безпосереднім споживачем (глядачем). Саме у прийнятті посередником-організатором зобов'язань здійснити весь процес підготовки та у проведенні концертних заходів полягає сутність його діяльності. Замовниками досліджуваного договору також можуть бути і держава, і відповідні державні органи, й органи місцевого самоврядування в рамках організації заходів відповідного рівня, а також будь-які юридичні та фізичні особи.

Необхідно зазначити, що досліджувані відносини оформляються договором, який може мати зовсім різні назви. На практиці його називають концертним договором, договором на організацію концертного виступу, договором взаємного надання послуг і навіть договором підряду. Тут, як правило, містяться умови про предмет договору, час і місце проведення заходу, ціну договору, спосіб оплати, а також про права, обов'язки та відповідальність сторін.

Незмінним є те, що такий договір завжди містить додаток, який є його невід'ємною частиною, що відображає вимоги артиста. Ця програма має назву «райдер». Проведені раніше дослідження дозволяють сформулювати визначення: «Райдер – це перелік вимог виконавця концертних послуг до замовника концертних послуг, що складається з частин технічного, організаційно-побутового характеру» [5, с. 123].

Організаційно-побутова частина не стосується безпосередньо концертних послуг, але має супутній характер і має на увазі вимоги до транспорту, зустрічі та проводів артиста, проживання в готелі, обладнання гримерок та інше.

Технічна ж частина передбачає наявність необхідного обладнання (музичних інструментів, апаратури та ін.), що безпосередньо відбивається на якості концертних послуг. У разі прийняття замовником цього переліку всі його пункти стають істотними умовами договору надання концертних послуг.

Умова про предмет договору як єдину умову, віднесена ст. 638 ЦК України до числа істотних умов будь-якого договору, індивідуалізує предмет виконання, визначає характер самого договору. Предмет договору надання концертних послуг – це дії, згідно з якими виконавець зобов’язується за завданням замовника надати концертні послуги (вчинити дії по організації і проведенню концерту або здійснити концертну діяльність), а замовник зобов’язується оплатити ці послуги [6, 207]. До істотних умов договору надання концертних послуг, крім предмета, на наш погляд, необхідно також віднести умови про ціну, термін, місце, а у разі, коли до договору додається райдер, то й усі його пункти, оскільки у всіх без винятку випадках у цьому документі прямо вказується, що всі його вимоги є обов’язковими для виконання. В іншому випадку артист залишає за собою право відмовитися від виступу.

Отже, підводячи підсумок, можна уявити таке визначення договору надання концертних послуг з сукупності всіх перерахованих вище ознак. Договір надання концертних послуг – це правочин, у силу якого одна сторона – професійний виконавець або посередник-організатор – зобов’язується у встановлені терміни надати іншій стороні – замовнику (громадянам або юридичним особам) – послуги з організації та проведення концерту для особистих потреб або в інтересах третіх осіб своїми силами або за допомогою залучення до виконання третіх осіб, а інша сторона зобов’язується оплатити ці послуги і виконати обов’язки, передбачені договором.

В даний час в Україні відсутні джерела правового регулювання, норми яких спеціально присвячені регулюванню концертних послуг, що, безумовно, свідчить про необхідність детальної правової регламентації такої діяльності, в першу чергу, з метою захисту інтересів економічно більш слабого боку – глядача, а також авторського права..

Таким чином, сьогодні Цивільний кодекс є основним джерелом правового регулювання відносин за договором концертних послуг, що містить як загальні, так і спеціальні норми, що регулюють досліджувані відносини.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.

2. Закон України «Про гастрольні заходи в Україні» від 10.07.2003 р. № 1115-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 7. – Ст. 56.
3. Севостьянов М. В. Актуальные проблемы совершенствования возмездного оказания концертных услуг / М. В. Севостьянов // Альманах современной науки и образования. – 2010. – №1 (32). –С. 104-107.
4. Симонян В. П. Щодо поняття концертного договору / В. П. Симонян // Правова держава. – 2015. – № 19. – С. 84-88.
5. Севостьянов М. В., Шаронов С. А. Гражданско-правовое регулирование концертных услуг и охрана прав их участников. Монография. – Волгоград: Волгоградское научное издательство. – 2009. – 300 с.
6. Севостьянов М. В. Существенные условия договора возмездного оказания концертных услуг / М. В. Севостьянов // Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук. – 2011. – №11. –С. 206-210.

Ключові слова: Цивільний кодекс України, договір, послуги, концерт, договір надання концертних послуг, райдер, умови договору, суб'єкти.

Keywords: Civil Code of Ukraine, contract, services, concert, concert services contract, rider, contract terms, subjects.

***Тищук Наталя Олексіївна,**
аспірант кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ДО ПИТАННЯ ПРО ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ СУБ'ЄКТІВ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ ПРАВОЧИНИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Прогрес у галузі інформаційних технологій, зокрема у сфері розробки та впровадження програмного забезпечення, активність у формуванні баз персональних даних надзвичайно загострили проблему захисту приватного життя фізичних осіб та захисту інших основних прав і свобод людини.

Сучасні суспільні відносини характеризуються широким використанням персональних даних під час обігу інформації, товарів, послуг і капіталів, що вимагає не тільки вільного руху інформації про особу, а й забезпечення її надійного захисту відповідно до основних прав і свобод людини.

В зазначених умовах особливої актуальності набувають питання щодо збору, обробки та захисту від неправомірного використання персональних даних суб'єктів, які вчиняють правочини в мережі Інтернет.

Правове регулювання захисту персональних даних в Україні розкривається перш за все через конституційні засади, а саме ст.ст. 3, 28, 30,